

Predmet: Podujevo II (Đukić Željko i dr.)

Broj predmeta: K.V. br. 04/2008

Glavni pretres: 11. i 12. 12. 2008. i 21., 22. i 23. 1. 2009.

Izveštaj: Nataša Kandić i advokat Dragoljub Todorović, punomoćnici žrtava

Saslušanje svedoka *PI*

U svemu ostaje pri do sada datim iskazima, s tim da ističe da je, zbog bezbednosti prečutao neke detalje koji su mogli da otkriju njegov identitet.

Ističe da se jedinici *Škorpioni* priključio prinudno. Dana 25. marta 1999. u nekom kafiću u Novom Sadu, gde se slučajno našao, sreo je komandanta te jedinice Slobodana Medića, koga je znao od ranije. On mu je naredio da sa *Škorpionima* pođe na Kosovo. S obzirom da je Slobodana Medića znao kao izuzetno uticajnog i opasnog čoveka, između ostalog i to da radi za Državnu bezbednost (DB), plašio se da se usprotivi. Optuženi Željko Đukić prema njemu gajio animozitet, jer je on u vreme dok je bio pripadnik prelazne policije Srpske Krajine jednom prilikom uhapsio njegovog brata.

Jedinica *Škorpioni* imala je oko 130 pripadnika. Oni su uslovno mogli biti podeljeni na one koji su pripadali toj jedinici od ranije i oni koji su joj se pridružili neposredno pre odlaska u Podujevo/Podujevë. Stariji pripadnici su imali nešto drugačije uniforme i bili su bolje opremljeni, imali su borbene prsluke, pištolje, marame. Novi pripadnici jedinice nosili su zelene maskirne uniforme i kape sa šiltom, slične kapama koje je koristila regularna policija.

U Prolom Banju su, nakon putovanja iz Novog Sada, koje je trajalo čitavu noć, stigli 26. marta. Odmah po izlasku iz autobusa, naređeno im je da se postroje i tom prilikom je komandant jedinice Slobodan Medić održao govor u kome je rekao da će biti raspoređeni po vodovima, da se smeste u sobe i da ne izlaze. Raspoređen je u vod optuženog Željka Đukića. Sutradan 27. marta stiglo je naoružanje koje je podeljeno pripadnicima jedinice. Naoružanje su delili komandiri vodova, a on je svoje oružje dobio od optuženog Željka Đukića, koji je tada upisao podatke iz njegove lične karte, kao i broj oružja. Municiju su uzimali sami, po sopstvenom nahodaženju, iz sanduka.

Zna da je u vreme dok je jedinica boravila u Prolom Banji, tu dolazio neki vojni general i komandant SAJ-a Živko Trajković, koji su sa komandantom jedinice imali sastanak. U Prolom Banji nije bilo organizovano šišanje i brijanje pripadnika jedinice već se to desilo spontano. Osim Slobodana Medića i okrivljenog Dragana Medića, koji su imali dugu kosu i okrivljenog Željka Đukića koji je imao bradu, svi ostali pripadnici jedinice imali u kratku kosu. Prema Podujevo/Podujevë su krenuli sa dva autobusa negde oko 4 sati ujutru. Komandant jedinice Slobodan Medić putovao je u putničkom vozilu marke BMW sa policijskim tablicama. Na ulazu u Podujevo/Podujevë video je nekoliko civila koji su trčali u suprotnom pravcu. Ušli su u grad i autobusi su se parkirali na nekoj raskrsnici, gde im je rečeno da ne izlaze iz autobusa. Komandant jedinice Slobodan Medić, Pero Petrašević i neki momak kojeg ne zna, otišli su na sastanak u komandu SAJ. Po naredbi optuženog Željka Đukića otišao je do apoteke gde je uzeo neki medicinski materijal, a iz neke radnje usput uzeo je nekoliko pakovanja keksa i sve to predao je Željku Đukiću. Nakon sat vremena komandiri vodova Željko Đukić, Zoran Vukšić zvani *Žuća* i Rajko Olujčić otišli su na sastanak u komandu. Vratili su se nakon pola sata i izdali im naredbu da izađu i da se postroje ispred autobusa. Komandiri vodova su im rekli da će tog dana odmarati, da će biti smešteni po kućama i da se ne udaljavaju. Tada im je izdata naredba da sva vozila u voznom stanju na koja budu naišli, kao i zlato, novac i ostale dragocenosti koje

pronađu, predaju Slobodanu Mediću. Tu je bilo mnogo pripadnika SAJ i PJP. Neko iz SAJ, misli da je Spasoje Vulević, rekao im je da su belim peškirim a obeležene kuće u kojima se već nalazi policija i da u njih ne ulaze. Oko 50-tak pripadnika *Škorpiona*, među kojima i on, u pratnji nekoliko pripadnika SAJ krenuli su putem koji je vodio pored nekog kanala. Stigli su do polukružnog ulaza u dvorište pored kojeg je bila velika drvena kapija. Od ulaza u dvorište protezela se staza koja je vodila do ulaza u prizemnu kuću. Dvorište je bilo opasano zidom visokim oko 2 metra. U dvorištu su se nalazile još dve kuće, jedna nedovršena, na dva ili tri sprata i druga prizemna kuća sa tremom. Iza zida nalazila se još jedna dvospratna kuća.

Stao je po strani na početku staze koja je vodila ka prvoj prizemnoj kući i ubrzo video muškarca od oko 65 godina, koji je sa podignutim rukama izašao iz ajnfortskog prolaza u dvorištu i koji mu je jecajući rekao *nemojte tako ti bog, sad sam platio za sina i mene, nedavno, za život tri hiljade maraka*. Iza tog čoveka, sa puškama uperenim u njega išli su Miloš, sa kojim je u Prolom Banji bio u sobi i Dragan Sarap zvani *Sarma*. Oni su tog čoveka gurali kundacima pušaka, terali ga prema izlazu i sa njim izašli iz dvorišta. U dvorištu je bilo puno policije. Primetio je Gorana Stoparića, Milovana Tomića, Sašu Cvjetana, kao i optužene Željka Đukića zvanog *Brka* i Dragana Medića zvanog *Gulja* (koga u tom trenutku nije znao, ali ga je prepoznao jer izuzetno liči na brata Slobodana Madića), osobu sa nadimkom *Kinez* i Milenka Lakovića zvanog *Koni*. Na poziv trojice pripadnika *Škorpiona*, čija imena ne zna, otišao je u pregled velike nedovršene kuće. Nakon toga ušao je prizemnu kuću do ulaza u dvorište. Tu je zatekao Laković Milenka i Rajka Olujića. Oni su izašli iz kuće, a on je legao na krevet u dnevnoj sobi. Misli da je oko pola sata bio u polusnu, iz kojeg ga je probudila vika koja je dolazila iz dvorišta. Čuo je reči *pobi to, šta se čeka, uza zid*. Izišao je iz kuće i video je da iz druge prizemne kuće izlazi grupa civila i to stariji čovek od oko 60-tak godina koji je u rukama držao neku belu kesu, 180-195 cm visine, sa kraćom bradom, iza njega dve žene sa decom u naručju, za njima devojčica i dečak i na kraju žena koja nosila ili vodila dete. Civili su izgledali veoma uplašeno i izbezumljeno. Iza civila bili su Saša Cvjetan, *Kinez*, optuženi Đukić Željko, Dragan Medić i Miodrag Šolaja, kao i neki visoki, crni pripadnik *Škorpiona*, koji je poslednju ženu gurao puškom. Saša Cvjetan i optuženi Željko Đukić vikali su *šta se čeka, pobi to, uza zid, pobi*, a i svi ostali u vikali nešto u tom smislu. Prišao je optuženom Draganu Mediću i rekao mu da bi trebalo da te civile odvedu do policijske stanice i puste ih, na šta su ga svi preteći pogledali i on se povukao. Optuženi su neko vreme raspravljali da li da civile vode u policiju, onda je ponovo počelo vikanje *pobi to, pobi to*. Optuženi Medić je optuženom Šolaji rekao da pretrese civile, a onda su ih povel i prema izlazu iz dvorišta. Sa civilima, dvorište su napustili skoro svi pripadnici policije.

Ispred ulaza u prizemnu kuću zapalio je cigaretu i nakon nekoliko trenutaka video da iz kuće izalazi neka plava žena, koja mu se obratila rečima *tako ti boga pomagaj*. Iza nje iz kuće je izlazio pripadnik *Škorpiona*, koji ga je ljutito pitao zašto razgovara sa tom ženom i odgurnulo ga puškom. Zatim se okrenuo ka toj ženi, par puta je gurnuo prema zidu, a onda je uhvatio za kosu i glavom udario u zid, nakon čega je u ženu ispalio dva rafala i krenuo ka izlazu iz dvorišta.

Svedok se okrenuo prema zidu i iza sebe je ponovo čuo povike *vraćaj to nazad, pobij, vraćaj*. Osvrnuo se i video grupu civila koju su pripadnici *Škorpiona*, gurajući ih puškama, vraćali nazad u dvorište. Grupa civila je, krećući se unazad, prišla na tri-četiri metara do njega, a *Škorpioni* su se ispred civila poredali u streljači stroj. Sve se odigravalo pored zida koji se nadovezuje od prizemlje kuće desno od ulaza u dvorište ispred koje je bila žica za sušenje veša. Civil i su prema njemu bili okrenuti leđima, a pripadnici *Škorpiona* licima. U stroju su s leva na desno stajali: neki pripadnik PJP sa bradom, šlemom na glavi i pancirnim prslukom, optuženi Željko Đukić, Saša Cvjetan, optuženi Dragan Medić, do njega pripadnik *Škorpiona* koga ne poznaje, optuženi

Dragan Borojević i Miodrag Šolaja. Optuženi Medić bio je pola koraka ispred ostalih i prvi je počeo da povlači okidač na pušci, dok je Šolaja bio malo iza. Svi optuženi su imali oružje u rukama usmereno u pravcu civila. Shvatio je da će *Škorpioni* pucati i pošao je prema izlazu iz dvorišta. Čuo je pucnjavu i video kako optuženi Borojević menja okvir na pušci i nastavlja da puca. Dok se kretao, kod izlaza iz dvorišta video je pripadnika *Škorpiona* koji je ubio ženu. Zaustavio se na kraju staze, okrenuo se i video je da pripadnik PJP, optuženi Dragan Medić i Milorad Šolaja, izlaze iz dvorišta. Na izlazu iz dvorišta čuo je naredbu za postrojavanje. Pripadnici *Škorpiona* su se postrojili i na desnom kraju stroja video je optužene. Saša Cvjetan je u stanju rasrojtva dotrčao do kolone vičući *nisam završio posao, dajte mi okvir, nemam više, ispucao sam pet okvira*. Cvjetan je od nekog uzeo okvir sa municijom i pozvao Dalibora Mumovića koji je krenuo s njim. Njih dvojica su se vratili u dvorište odakle se ponovo čula rafalna paljba. Odmah potom su istrčali i postrojili se na kraju kolone.

Zamenik komandanta SAJ-a Vulević je bio ljut i vikao ko ih je doveo tu i šta su to uradili. Iz stroja i istupili Saša Cvjetan i Dragan Medić koji su rekli da su oni to uradili, da su došli tu da završe posao i šta on hoće. Situacija je bila napeta i umalo nije došlo do međusobnog sukoba. Komandant SAJ-a Simović je dotrčao i rekao da ima preživjele dece i da ih treba odvesti u bolnicu. Simović je tada počeo da viče *nazad, odakle ste došli, u autobuse, nazad, znači odmah*. Ušli su u autobuse i krenuli nazad.

Pri ulasku u autobus Srđan Manojlović je rekao *e, opet su nam namestili*. Kroz prozor autobusa video je kako neki pripadnici SAJ-a među kojima je prepoznao izvesnog *Bakija* iz dvorišta iznose decu uvijenu u ćebad. U tom trenutku osetio je bes i uprkos strahu za svoj život, rekao je *za ovo će neko kad-tad da odgovara*. Čuvši te reči optuženi Đukić je u jednom trenutku ustao i ciničnim, podsmešljivim tonom, rekao *ha, ko je mogao da pobije ovu decu, pa ko je mogao to da uradi*. Svedok se obratio optuženima Draganu Mediću i Draganu Borojeviću koji su sedeli blizu njega rekao je *šta ste to uradili zašto, mogli ste i mene ubiti*, na šta je Dragan Medić ustao i veoma ponosno rekao da je on to učinio i da ako neko ima nešto protiv neka kaže, pa će mu on presuditi. Tokom vožnje pripadnici jedinice komentarisali su događaj, a neki do njih su i plakali. Jedinica *Škorpioni* se u Podujevu/Podujevë zadržala ukupno oko 5 sati. Misli da je događaj izvođenja, uvođenja i streljanja civila u dvorištu trajao oko 15 minuta.

Kada su stigli u Prolom banju, postrojili su se ispred autobusa i tada je Slobodan Medić održao govor u kome je rekao nešto kao *mi smo došli da završimo posao, a ne kao one pičke SAJ-evci. O ovome što se desilo ne smete govoriti ni mami, ni tati, ni babi, da niste pisnuli jer leti glava*.

Vod Zorana Vukšića zvanog *Žuća* nije se vratio sa ostatkom jedinice, već je ostao u Podujevu/Podujevë. Ljudi iz tog voda, kao i optuženi Moroslav Šolaja, vratili su se kasnije. Optuženi Šolaja se nakon dolaska hvalio da je, kod žene koja je ubijena u dvorištu, našao tri hiljade maraka, da je polovinu tog iznosa dao Slobodanu Mediću, a ostatak zadržao za sebe.

U Prolom Banji video je plavog pripadnika *Škorpiona* koji je u Podujevu/Podujevë ubio plavu ženu i obratio mu se pitanjem zašto je to učinio. On nije ništa odgovorio, ali je pripadnik koji je bio s njim u društvu, i koji je rekao da je iz Niša, regovao tako što ga je pitao što to njega interesuje i da li će možda da ih hapsi. Odustao je od daljeg razgovora jer je shvatio da većina pripadnika *Škorpiona* odobrava taj postupak.

Oružje su vratili tako što su ga ubacili u kamion, koji je bio parkiran do samog ulaza u hotel. O vraćanju oružja nije vođena bilo kakva evidencija. Neki pripadnici su i zadržali oružje.

Nakon dve nedelje vratili su se u Novi Sad. Tada je Slobodan Medić održao govor, u kome je rekao da se vraćaju, da o ubistvu civila u Podujevu/Podujevë nikome ne govore, da se ne

udaljavaju od kuće jer će biti ponovo angažovani. Zna da je nakon povratka iz Podujeva/Podujevë Slobodan Medić kupio luksuzna kola u vrednosti od 50 hiljada maraka.

Optuženi Željko Đukić je u Podujevu/Podujevë izgledao upečatljivo. Bio je najveći i najdeblji pripadnik jedinice, jedva je mogao da zakopča uniformu, imao je dužu bradu i kosu. Cvjetan Saša je nosio staru masikrnu majicu, a na bedru je imao okačen veliki nož. Optuženi Dragan Medić imao je dugu kosu vezanu u rep, kraću bradu, a na sebi je imao neki vojni maslinasti džemper sa džepovima. Miodrag Šolaja je bio srednje visine i izgledao je mnogo mlađe, skoro kao dečak, uvek je bio nasmejan, nosio je veći broj uniforme, a kao kurir komandanta jedinice Slobodan Medića nosio je ranac. Dragan Borojević je bio atletske građe, oštih crta lica, zategnut, iznad košulje ili vetrovke nosio je prsluk. *Koni* je imao obrijanu glavu, na licu je imao vidljiv ožiljak i jedan nepravilan zub. U Podujevu/Podujevë nije znao lično ime ni jednog od optuženih. Njihova imena saznao je kasnije. Siguran je da su upravo optuženi, bez obzira kako se zovu, u Podujevu/Podujevë pucala u civile.

Kasnije je ponovo bio prinuđen da sa jedinicom *Škorpioni* ide na Kosovo. Tada je kod njega kući došao Rajko Olujčić i rekao mu da ponovo idu na Kosovo. Znajući da Slobodan Medić često boravi u kafiću *Bonaparte*, otišao je tamo i tada mu je Medić rekao da mora ponovo da krene sa njima. Tokom drugog boravka na Kosovu *Škorpione* su u Kosovu Polju sačekali predstavnici SAJ-a, podelili im oružje, sve akcije izvodili su zajednički, bili su pod komandom SAJ. Zbog toga je i on verovao da su u sastavu te jedinice.

Svedoku je pokazana fotografija koju je sudu predao okrivljeni Željko Đukić, nakon čega je izjavio da je na njoj okrivljeni Đukić, ali da ona sigurno nije sačinjena u Prolom Banji pre polaska u Podujevo/Podujevë, jer taj okrivljeni tada nije tako izgledao. Za fotografiju broj 6 svedok je rekao da je siguran da se na njoj vidi telo žene koja je ubijena u dvorištu.

Nešto pre početka suđenja u Prokuplju, sreo je Slobodana Medića koji mu je rekao da o ubistvu civila u Podujevu/Podujevë ne sme ništa da govori, jer ljudi koji su to učinili moraju biti zaštićeni. Nakon što je u tom postupku dao izjavu, Slobodan Medić mu je rekao da nije smeo da kaže to što je u izjavi rekao i da će zbog toga imati problema.

Na predočavanje razlika između njegovog i iskaza oštećenih Sarande Bogujevci, Jehone Bogujevci, Lirije Bogujevci i Fatosa Bogujevci gde oni kažu da su sva lica koja su pucala u njih imala iste uniforme svedok objašnjava da su uniforme koje su nosili pripadnici jedinica *Škorpioni* i PJP bile veoma slične, odnosno da su se razlikovale samo po oznakama i nekim detaljima. Smatra da u trenutku kada je gledao da pripadnik *Škorpiona* ubija plavu ženu, nije video grupu civila koji su takođe videli njeno ubistvo, stoga što mu je pogled na grupu civila bio zaklonjen zidom. Iz istog razloga nije video ni momenat kada su civili uvedeni u dvorište. Razliku u svom i opisu lica koje je ubilo Shefketu Bogujevci, koji je dala svedokinja-oštećena Saradna Bogujevci, objašnjava time da je on bio bliže tom licu i da ga je bolje video. Misli da su oštećeni trebali da vide da se on obraća *Škorpionima*, ali je moguće da nisu razumeli šta je tada rekao.

Ovaj događaj prijavio je komandiru policijske stanice Klisa. Prvu zvaničnu izjavu dao je istražnom sudiji u Prokuplju. U svim izjavama koje je davao, ubistvo civila i počinioce, opisivao je na isti način.

Svedok P1 i optuženi Željko Đukić suočeni su na okolnosti kako je optuženi Đukić izgledao dok je boravio u Podujevu/Podujevë, da li je učestvovao u isterivanju, vraćanju i streljanju civila u dvorištu, šta je i na koji način rekao u autobusu tokom voženje iz Podujeva/Podujevë do Prolom Banje. Svedok P1 i optuženi Dragan Borojević suočeni su na okolnosti da li je optuženi učestvovao u isterivanju, uvođenju i streljanju civila u Podujevu/Podujevë, kao i kako je tada

izgledao. Suočenje svedoka P1 i optuženog Miodraga Šolaje izvršeno je na okolnosti da li je optuženi imao nadimke *Zicko i Mali Sale*, da li je pretresao civile, učestvovao u njihovom izvođenju, vraćanju i streljanju, kako je tada izgledao, da li je u Podujevu/Podujevë ostao duže od ostalih i da li je nakon povratka pričao da je kod žene ubijene u dvorištu pronašao 3.000 DM koje je podelio sa Slobodanom Medićem.

Ni jedan od optuženih nije objasnio motive koji bi svedoka P1 naveli da protiv njih lažno svedoči.

Pitanja punomoćnika oštećenih

Na pitanje punomoćnika oštećenih advokata Todorovića odgovara da je optuženog Željka Đukića upoznao u Prolom Banji. Video je fotografiju na kojoj se pripadnik *Škorpiona* ubio ženu nalazi u zagrljaju sa Sašom Cvjetanom. Uzvike *pobi to, vrati u dvorište, pobi* vikali su svi koji su pucali u civile.

Na pitanje punomoćnice oštećenih Nataše Kandić svedok izjavljuje da mu je poznato da su Jovica Stanišić i Mrgud Milanović imali neke veze sa odlaskom jedinice *Škorpion* u Podujevo/Podujevë, ali mu nisu poznati detalji. U samom gradu nije bilo borbi, ali se čula pucnjava iz okoline. Nisu dobili bilo kakvo uputstvo za postupanje sa civilima, zapravo mislili su da u gradu i nema civila. Do dvorišta u koje je izvršeno ubistvo civila, sproveli su ih pripadnici PJP i SAJ. Pripadnici *Škorpiona*, njih oko 50, prema tom dvorištu kretali su se u koloni, a on je bio pri kraju te kolone. Vrata ulaza u dvorište bila su otvorena. Odmah pri ulasku, video je da Miloš iz Sremske Mitrovice i Dragan Sarap sprovode nekog starijeg čoveka, sa albanskom tradicionalnom belom kapom na glavi. Grupu od najviše 10 civila, među kojima je bilo žena, dece i jedan stariji čovek, video je nakon što je izašao iz prizemne kuće. Sva lica iz te grupe vraćena su i ubijena u dvorištu. Nije video da je žena koju je ubio plavi pripadnik *Škorpiona* izvođena sa grupom civila, pa kasnije vraćena u kuću. Ta žena se svedoku obratila na srpskom jeziku. Uzvike *pobi to, vraćaj, pobi* čuo je sve vreme dok je trajao događaj sa civilima.

Punomoćnica oštećenih stavila je primedbu na iskaz ovog svedoka i to u smislu da je najverovatnije ovaj događaj pomešao sa nekim drugim, jer pogrešno navodi raspored kuća u dvorištu, optužene, kao i vreme između izvođenja civila iz dvorišta i njihovog ubistva. Istakla je da su sve te činjenice nedvosmisleno utvrđene u drugom suđenju za ovaj događaj. Punomoćnica oštećenih je takođe iznela primedbu da je tokom ispitivanja svedoka bila sprečavana da postavi pitanja kojima bi se utvrdilo tačno činjenično stanje.